

Права на обвиняемите в наказателното производство - Франция

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в закононарушение, което е предмет на съдебен процес. За информацията относно дребни закононарушения като нарушения на правилата за движение по пътищата, които обикновено се санкционират с фиксирано наказание като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Общо представяне

Съдебните юрисдикции са общо четири:

- **Полицейски съд (*Tribunal de police*)**

Заседава в състав само от един съдия и разглежда главно дребните нарушения от пети клас. Въззивното обжалване е пред Отделението по обжалване на присъди по дела за леки престъпления (*Chambre des appels correctionnels*), но само в определени случаи.

- **Юрисдикция за дребни нарушения (*Jurisdiction de proximité*)**

Заседава в състав само от един съдия. Тя разглежда дребните нарушения от първите четири класа.

Въззивното обжалване се извършва по същите правила както въззивното обжалване на решенията на полицейския съд.

- **Наказателен съд за леки престъпления (*Tribunal correctionnel*)**

Обикновено е съставен от трима съдии и разглежда главно леки престъпления (*délits*).

Наказателното преследване може да се извършва било в съда по извършване на закононарушението, било в съда по местоживееене на наказателно преследваното лице или на едно от тези лица, било в съда, в чиято юрисдикция е арестувано наказателно преследваното лице.

Първоинстанционните решения се обжалват въззивно пред апелативния съд, в отделението по обжалване на присъди по дела за леки престъпления.

- **Наказателен съд (*cour d'assises*)**

Той е компетентен да разглежда престъпления, извършени от пълнолетни лица, които не се разглеждат от някоя специализирана юрисдикция.

Съставен е от трима професионални магистрати и от девет съдебни заседатели, определени с жребий измежду френските граждани.

Въззивното обжалване на осъдителните присъди от прокуратурата и осъдените обвиняеми се извършва пред наказателен съд, съставен от дванадесет граждани съдебни заседатели и трима професионални магистрати. Обвиняемият и генералният прокурор могат да обжалват въззивно присъдата, постановена от наказателния съд, независимо дали е осъдителна или оправдателна. Гражданският ищец може да обжалва въззивно само частта относно определеното му от съда обезщетение.

Кратко представяне на наказателния процес

Стандартните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу

Разследване

Води се от полицията или жандармерията и има за цел да установи извършването на определено закононарушение, да събере доказателства за него и да издири неговите извършители. Разследването се води под надзора на прокурора на Републиката (*procureur de la République*). То е поетапно, когато наказателното преследване е възбудено от прокуратурата.

По-специално съществува разследване на заварено закононарушение (*enquête de flagrance*) и предварително разследване, което се извършва служебно от служител от съдебната полиция или съобразно указанията на прокурора на Републиката.

Във всички случаи разследването е закрито и без участие на страните.

Следствие

Разследването, водено от съдия-следовател, има за цел да събере доказателствата за извършване на определено закононарушение и да издири неговия извършител. То определя дали има достатъчно улики за предаване на извършителя за съдене от компетентната юрисдикция. То подготвя случая за разглеждане по същество в съда. То е закрито, но лицата, които са страни в процеса имат достъп до преписката и при определени условия могат да правят искания за извършване на следствени действия.

Съдебно решение

Съдебното заседание протича при условията на състезателност, то е публично и устно. След обсъждане съдиите вземат решение, което може да бъде обжалвано.

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества консултацията с адвокат и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да Ви помогне, ако имате оплакване. Настоящите информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата ви информация.

[1 — Консултация с адвокат](#)

[2 — Моите права по време на разследването](#)

- Моите права по време на задържането под стража
- Моите права по време на разпита при първото явяване
- Статут на обвиняем и на помощен свидетел
- Приключване на следствието
- Европейска заповед за арест
- Подготовка за процес от защитата

[3 — Моите права по време на съдебния процес](#)

[4 — Моите права след процеса](#)

[5 — Нарушения на Кодекса за движение по пътищата и други дребни закононарушения](#)

Връзки по темата

[Вашите права](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 30/01/2017

Получаването на независим правен съвет от адвокат е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателно производство. В информационните листове ви се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. В тях ви се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да му платите.

Как да намеря адвокат

Освен по наказателни дела, съдействието на адвокат не е задължително, но е препоръчително.

Свободният избор на адвокат е основен принцип.

Свободно можете да изберете адвокат, ако познавате такъв, или пък да поискате служебното му назначаване.

Можете да изберете адвокат по метода „от уста на уста“, ако познавате адвокат във вашето обкръжение или ако ваш близък ви препоръча някого.

Със списъка на адвокатите в близост до вашето местожителство можете да се запознаете в първоинстанционния съд (*Tribunal d'Instance*) във вашия град, в редица кметства или в най-близката до местожителството ви адвокатска колегия.

Също така можете да направите справка в телефонния указател или да потърсите информация в интернет.

Няколко уебстраници предлагат онлайн справочници с адвокати според областта, в която последните са специализирани:

- [Висш адвокатски съвет \(Conseil National des Barreaux\)](#)
- [Асоциация на адвокатите от Парижката адвокатска колегия \(Ordre des Avocats du Barreau de Paris\)](#)
- [Министерство на правосъдието \(Ministère de la justice\)](#)

Редица адвокатски колегии осигуряват също приемни в съдебните палати, в кметствата или в домовете за правосъдие и право (*Maisons de justice et du Droit*).

Ако сте задържан, вие разполагате с различни възможности при избора на адвокат.

В арестите са поставени списъци с адвокати.

Различни сдружения, работещи в затворите, могат да ви посъветват и да ви помогнат да изберете адвокат (Международен център за наблюдение на затворите — *Observatoire International des Prisons*, Сдружение на посетителите на затвори — *Association des Visiteurs de Prisons* и др.).

Консулските служби на вашата страна по произход могат да ви помогнат при избора на адвокат.

Можете също да поискате от председателя на вашата териториално компетентна адвокатска колегия да определи служебен адвокат, който да ви съдейства.

Как да заплатя на адвокат

Ако наемете адвокат, трябва да му заплатите възнаграждение. Адвокатските хонорари са свободни и се определят по споразумение с вас.

Можете да сключите споразумение относно хонорарите с адвоката, който има право да поиска от вас заплащането на вноски по време на работата по вашия случай.

Ако обаче финансовите ви възможности са под определен таван, при определени условия можете да ползвате [правна помощ](#).

Следователно съобразно доходите ви, държавата може да поеме отчасти или изцяло заплащането на хонорарите на служебния адвокат. Ако нямате право да ползвате правна помощ, служебното определяне на адвокат се трансформира в избор и тогава заедно с адвоката трябва да определите размера на хонорарите.

В случай че имате право само на частично поемане на разходите, вие ще трябва да заплатите на адвоката остатъка от дължимите хонорари.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 30/01/2017

2 — Моите права по време на разследването и следствието и преди делото да бъде разгледано от съда

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Каква е целта на разследването и следствието?

Съдебното разследване (*enquête judiciaire*) е съвкупността от действията по разследване на извършването на правонарушение, осъществявани от съдебната полиция (*police judiciaire*) под надзора на магистрат от съдебната система.

Съдебното разследване може да се извърши извън рамките на следствието (*instruction*) и се изразява в констатиране на правонарушения, събиране на доказателства и издирване на техните извършители.

Трябва да се прави разлика между разследването на заварено правонарушение (*enquête de flagrante*) и предварителното разследване (*enquête préliminaire*). Първото се извършва при правонарушенията, които са в процес на извършване или са току-що извършени и предоставя на полицията твърде големи правомощия за принуда. Второто се извършва в останалите случаи. Първоначално неговата уредба е била свързана с по-малко принуда, но тя съществено се доближава до разследването на заварено правонарушение благодарение на наскоро приети законодателни разпоредби.

При по-сложните случаи разследването може да се извърши в рамките на предварителното разследване и тогава то се изразява в изпълнение на делегираните от съдия-следователя правомощия. Следствието по-специално има за цел да установи дали има достатъчно улики, за да бъде предаден извършителят на дадено правонарушение за съдене на компетентната юрисдикция и ако е необходимо да подготви случая за разглеждане по същество в съда.

То е задължително само за престъпления.

Какви са етапите на разследването и на следствието?

Разследване на завареното правонарушение може да започне, когато дадено правонарушение е в процес на извършване или е извършено току-що или ако лице е заподозряно в извършването на правонарушение. Продължителността на това разследване е осем дни и при определени условия може да бъде удължена от прокурора на Републиката (*procureur de la République*) за срок не повече от осем дни.

В хода на разследване на завареното правонарушение служителят от съдебната полиция може по-специално да огледа мястото на правонарушението, да прави фактически констатации, да изझे всякакви предмети или материали, необходими за разкриване на истината, да извършва претърсване на жилищата на лицата, за които счита, че са взели участие в извършване на правонарушение или притежават доказателства или данни, свързани с деянията, да изслушва лицата, които могат да предоставят сведения за деянията или пък да задържи заподозряно за извършване на правонарушението лице.

При предварителното разследване служителят от съдебната полиция уведомява прокурора на Републиката веднага щом установи самоличността на възможния извършител на правонарушението.

При следствието, съдията разследва уличаващите и оневиняващите доказателства и извършва всички действия, които прецени за необходими за разкриване на истината. Той може да извърши тези действия по своя инициатива или по искане на прокурора на Републиката или на страните (например оглед на местопроизшествието, разпити, претърсвания и др.). Отказът на съдията трябва да бъде мотивиран и може да се обжалва по съдебен ред.

При съдебните поръчки съдия-следователят може да делегира извършването на тези действия на служителите от съдебната полиция.

Ако счита следствието за приключено, съдия-следователят уведомява едновременно за това страните и техните адвокати. В такъв случай прокурорът на Републиката и страните разполагат със срок от един месец, ако на лицето е повдигнато обвинение, или три месеца в противен случай, за да представят на съдия-следователя мотивирани становища или искания.

След изтичането на този срок, прокурорът разполага със срок от 10 дни (ако обвиненото лице е задържано) или един месец (в противен случай), за да представи на съдия-следователя допълнителни искания или становища с оглед представените доказателства.

Тогава съдия-следователят издава:

- или разпореждане за прекратяване, ако счита, че деянията, за които е сезиран не съставляват нито престъпление, нито леко престъпление, нито дребно нарушение или ако извършителят на деянията е останал неизвестен или ако няма достатъчно улики срещу него,
- или разпореждане за предаване (за леки престъпления и дребни нарушения) или за повдигане на обвинение (за престъпления), ако са налице достатъчно улики срещу обвиненото лице за извършването на правонарушението.

Моите права по време на разследването и следствието

- [Моите права по време на задържането \(1\)](#)
- [Моите права по време на разпита при първото явяване \(2\)](#)
- [Статут на обвиняем и на помощен свидетел \(3\)](#)
- [Приключване на следствието \(4\)](#)
- [Европейска заповед за арест \(5\)](#)
- [Подготовка на защитата за съдебния процес \(6\)](#)

Моите права по време на задържането (1)

Ако сте заподозрян за извършването на правонарушение, служителят от съдебната полиция може да Ви задържи. Още при налагане на мярката той трябва да уведоми прокурора на Републиката или съдия-следователя, според случая.

За правонарушение не можете да бъдете задържан за повече от 24 часа, като този срок може да бъде продължен еднократно за нов период от 24 часа от прокурора на Републиката при съдебното разследване или от съдия-следователя при следствието.

Съществуват обаче изключения от режима на задържане. При тежки престъпления или организирана престъпна дейност, трафик на упойващи вещества или тероризъм, продължителността на задържане е по-голяма. Освен това, най-общо казано по отношение на малолетните лица условията за задържане и възможността за удължаване на тази мярка са регламентирани по-стриктно.

Неспазването на продължителността на задържане може да доведе до отмяна на мярката за неотклонение и на всички последващи действия, за които тя е необходима предпоставка.

Какво ще ми бъде съобщено за протичането на задържането под стража?

Правата на задържаното лице са основни права. Трябва незабавно да бъдете уведомен за естеството на правонарушението, за което се отнасят действията по разследване, за продължителността на задържането и за Вашите права. Тази информация трябва да Ви се съобщи на език, който разбирате. Поради това можете безплатно да ползвате услугите на устен преводач.

За тяхното съобщаване и изпълнение се съставят протоколи.

- **Право да се уведоми близък човек**

Имате право да уведомите някои близък (лице, с което живеете обичайно, роднина по права линия, някой от вашите братя и сестри или Вашия работодател). С него по телефона ще се свърже служителят от съдебната полиция в срок от три часа, считано от задържането.

- **Право на медицински преглед**

Имате право да искате медицински преглед на всеки 24 часа от задържането. Лекарят се избира от служителя от съдебната полиция или от прокурора на Републиката.

- **Право да поискате среща с адвокат**

Можете да поискате среща с адвокат, чиято продължителност не може да надхвърли 30 минути. Тази среща е поверителна. Адвокатът може да представи писмено становище, което ще бъде приложено към преписката в производството.

Можете да изберете адвокат, ако познавате такъв или да поискате от председателя на адвокатската колегия да Ви го определи служебно (т.нар. „служебен“ адвокат).

При задържане за извършването на правонарушение можете да се срещате с Вашия адвокат още в началото на задържането и ако то бъде продължено — още в началото на продължаването.

Ако обаче сте задържан за правонарушение, свързано с престъпление или с организирана престъпна дейност, с трафик на упойващи вещества или с терористична дейност, можете да се срещнете с адвокат, считано от четиридесет и осмия или седемдесет и втория час.

Офицерът от съдебната полиция е изпълнил задължението си, ако е направил всичко възможно, за да се свърже с адвоката.

- **Право да запазите мълчание**

Офицерът от съдебната полиция не Ви уведомява за това право, но въпреки това Вие имате право да запазите мълчание и да не се уличавате в извършването на престъпление.

- **Право да поискате консулството на държавата, чийто гражданин сте, да бъде уведомено за Вашия арест**

Какви са последиците, ако не съм съгласен с начина, по който са записани показанията ми?

Можете да откажете да подпишете протокола, в който са записани.

Какво може да се случи в края на задържането?

Прокурорът на Републиката или съдия-следователят, според случая, по всяко време може да отмени задържането. Може да бъдете освободен или ако сте бил задържан в хода на съдебното разследване, да бъдете предаден или на съдия-следовател с цел започване на съдебно разследване, или на наказателен съд за леки престъпления.

Ако е започнало съдебно разследване, в края на разпита при първото явяване може Ви бъде повдигнато обвинение или да получите статута на помощен свидетел. Ако бъдете обвинен, може да бъдете поставен под съдебен контрол или задържан предварително.

Ако сте предаден на наказателен съд за леки престъпления, той може веднага да се произнесе по същество по делото, ако може да го направи или да Ви предостави срок, за да подготвите защитата си, ако направите искане за това. В този случай той ще се произнесе по въпроса за предварителното Ви задържане или поставяне под съдебен контрол.

Ще ми поискат ли пръстови отпечатащи, проби от моята ДНК или други телесни течности? Какви са моите права?

Ако сте свидетел или заподозрян в наказателно производство, след разрешение от прокурора на Републиката, спрямо Вас може да се извършват действия за вземане на външни проби (по-специално проби от слюнка за нуждите на идентификационен анализ на Вашата ДНК) и на външни идентификатори (по-специално вземане на Ваши пръстови отпечатащи, отпечатащи от длан или снимки).

Можете да откажете: но посочените по-горе действия се извършват законосъобразно, като при определени условия отказът Ви да се подчините съставлява леко престъпление, наказуемо с 1 година лишаване от свобода и глоба от 15 000 евро.

Може ли да ми бъде извършен телесен обиск?

По принцип служителят от съдебната полиция извършва ръчна проверка (кратки потупвания по дрехите) с цел да увери, че не притежавате никакъв опасен за Вас или за околните предмет.

От съображения за сигурност или за нуждите на действията по разследване, служителят от съдебната полиция може да реши да бъде извършен и телесен обиск, които се изразява в пълно или частично събличане. Ако обискът е вътрешен, само лекар има право да Ви го направи.

Тези действия могат да бъдат извършени само от служител от съдебната полиция от същия пол като Вас.

Всички предадени вещи се оставят на съхранение и ще Ви бъдат върнати в края на Вашето задържане, ако бъдете освободен.

Може ли да бъде извършено претърсване в дома ми, служебните ми помещения, автомобила ми и т.н.?

Претърсване може да се извърши само между 06.00 часа и 21.00 часа. Въпреки това, претърсване, което е започнало преди 21.00 часа може да продължи през нощта.

Под надзора на магистрат се допускат изключения за правонарушенията, свързани с организирана престъпна дейност, тероризъм, сводничество и трафик на упойващи вещества.

Претърсване може да бъде извършено във всяко жилище, в което е възможно да се намират предмети, чието откриване би било полезно за разкриване на истината.

Може да става въпрос за Вашето жилище или за това на друго лице, което може да притежава предмети, свързани с правонарушението.

Под жилище се разбира мястото, на което лицето е трайно установено, но също и мястото, което независимо дали обитава, има право да посочи като свой дом.

По този начин различните местопребивавания (например хотелска стая) и техните пристройки се считат за жилища.

Понятието за жилище е оставено на преценката на съдията. Така, ако по принцип превозно средство не се счита за жилище, положението се променя, ако то служи за жилище.

Мога ли да обжалвам?

Неспазването на посочените по-горе формалности води до нарушаване на правата на защитата и може да бъде предмет на производство за отмяна на претърсването и извършените изземания.

Съдебното разследване: Моите права по време на разпита при първото явяване (2)

Заседанието при първото явяване има за цел да бъдете изслушан относно деянията, които се твърди, че сте извършил.

След като снемем Вашата самоличност, съдия-следователят ще Ви напомни деянията, за които е сезиран и правната им квалификация.

Съдия-следователят Ви информира за Вашите права:

- Имате право на заклет устен преводач,
- Имате право на съдействие от адвокат (избран или служебен).

На това заседание можете да се явите придружаван от Вашия адвокат и в такъв случай ще бъдете разпитан веднага. В противен случай съдия-следователят е длъжен отново да Ви уведоми за правото Ви да получите съдействие, при необходимост от служебен адвокат.

Ако изберете да получите съдействие от адвокат, той може да се запознае с преписката и да Ви предаде нейното съдържание при определени условия.

Имате право да запазите мълчание.

Ако деянията, за които сте обвинен съставляват престъпление ще бъдете подложен на аудиовизуален разпит.

Мога ли да се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Можете да признаете деянията или само част от тях. Това е въпрос на стратегия, която трябва да обсъдите с Вашия адвокат.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

В хода на следствието, вземащо предвид уличаващите и оневиняващите доказателства, деянията, за които е сезиран съдия-следователят могат да бъдат променени с оглед правната им квалификация (като престъпления, за които поради смекчаващи вината обстоятелства може да бъде наложено по-леко наказание, като престъпления).

Ако в хода на следствието се разкрият нови правонарушения, по искане на прокурора на Републиката съдията може да проведе разследване по тези нови деяния.

Мога ли да бъда обвинен в правонарушение, за което вече съм бил наказателно преследван в друга държава-членка?

Ако сте обвинен в друга държава-членка, но не сте съден, може да отговоряте за тези деяния на френска територия.

В замяна на това, ако сте съден за тези деяния в друга държава членка, съобразно принципа *non bis in idem* (Вие не може да бъдете съден втори път за същите деяния) Вие не може да бъдете нито обвинен, нито съден във Франция.

Ще получа ли информация за свидетелите, които свидетелстват срещу мен и за доказателствата, които съществуват срещу мен?

Съгласно принципа на състезателното начало всички доказателства (свидетелски показания, веществени доказателства) ще Ви бъдат предоставени, за да подготвите по най-добрия начин защитата си и да представите становището си.

Тези доказателства са приложени към преписката, от която можете да получите екземпляри, чрез Вашия адвокат след получаване на разрешение от съдията.

Вие и Вашият адвокат трябва да се въздържате от предаване на информация за доказателствата на трети лица с риск да нарушите тайната на следствието.

Ще бъде ли поискана информация за мен от регистъра за съдимост?

Задължително в следствената преписка ще има справка за Вас от регистъра за съдимост.

Гражданин съм на друга държава. Длъжен ли съм да присъствам по време на следствието?

Съгласно задълженията, които могат да бъдат определени със съдебния контрол, Вие няма да можете да напуснете Франция по време на следственото производство.

Статутът на обвиняем и на помощен свидетел (3)

В края на разпита при първото явяване, съдия-следователят или Ви уведомява за повдигнатото обвинение срещу Вас или Ви предоставя статута на помощен свидетел.

Повдигането на обвинение предполага, че срещу Вас съществуват основателни предположения или непротиворечиви сведения, допускащи участието Ви в извършването на правонарушение. Вие сте истинска страна в наказателния процес, което не е така при помощния свидетел.

Напротив, статутът на помощен свидетел предполага наличието на предположения, които обаче не са достатъчно сигурни, за да обосноват повдигането на обвинение срещу Вас. В това си качество, макар да не е страна в наказателния процес, помощният свидетел има достъп до преписката, ползва се с правата на защитата и може да иска до съдия-следователя извършването на редица действия.

От тези два статута произтичат различни последици. Единствено обвиняемият може да бъде поставен под съдебен контрол по мотивирано решение на съдията (и по този начин да му бъде забранено да напуска страната) или да бъде задържан предварително и само той може да бъде предаден за съдене на компетентната юрисдикция.

В този случай можете да правите искания за освобождаване.

Ако се ползвате със статута на помощен свидетел, във всеки момент от производството може да поискате да бъдете обвинен.

Какви са условията на съдебния контрол?

Може да бъдете поставен под съдебен контрол, ако наказанието, което може да Ви бъде наложено е лишаване от свобода или по-тежко наказание.

Съдебният контрол се обосновава от нуждите на следствието (например, за да се избегне укриване в чужбина) или като мярка за сигурност (например забрана за приемане на жертвата или срещи с нея). По-голямата част от мерките, налагани в рамките на съдебния контрол, имат за цел да се предотврати укриването на извършителя на правонарушението.

Мярката може да бъде отменена по всяко време по решение на съдия-следователя, по искане на прокурора на Републиката или по Ваше искане.

Ако направите такова искане съдия-следователят трябва да постанови решението си в срок от пет дни.

Ако решите да не изпълните задълженията, свързани със съдебния контрол, рискувате да бъдете задържан предварително.

Накрая, Вие можете да оспорвате разпореждането за поставяне под съдебен контрол с жалба до следственото отделение.

При какви условия се налага предварително задържане под стража?

За да бъдете предварително задържан е необходимо наказанието, което може да Ви бъде наложено, да е относително тежко: наказание, налагано от наказателен съд или от наказателен съд за леки престъпления, по-голямо или равно на три години лишаване от свобода.

То трябва да е единственото средство за запазване на уликите или веществените доказателства, необходими за разкриване на истината, за възпрепятстване на оказване на натиск върху свидетелите или жертвите и техните семейства, за възпрепятстване на тайно споразумяване за извършване на измама на обвиненото лице с неговите съизвършители или съучастници, за защита на обвиненото лице, за осигуряване на оставането Ви на разположение на правосъдието, за прекратяване на правонарушението или за предотвратяване на неговото извършване отново, а в областта на наказателното право прекратяване на определено извънредно и трайно смущение на обществения ред, породено от тежестта на правонарушението.

Можете да оспорвате разпореждането за предварително задържане под стража в срок от 10 дни, считано от уведомяването за него, чрез заявление до началника на затвора, в който сте задържан или до канцеларията на юрисдикцията, постановила решението.

Приключването на следствието (4)

Следствието приключва с определения. Те могат да бъдат от различно естество.

Определение за прекратяване

Съдията може да издаде определение за прекратяване, ако не е събрал достатъчно улики срещу Вас. То може да бъде пълно или частично прекратяване.

Ако е постановено частично прекратяване, съдия-следователят издава определение за предаване или за повдигане на обвинение за останалата част от деянията.

Ако е разпоредено пълно прекратяване и ако сте предварително задържан, Вие ще бъдете освободен и иззетите вещи ще Ви бъдат върнати.

Можете да започнете процедура за получаване на обезщетение.

Въпреки това внимавайте, защото гражданският ищец може да подаде жалба срещу определението в срок от 10 дни, считано от уведомяването, до канцеларията на юрисдикцията, постановила решението.

Определение за предаване на съд

Ако съдията счита, че има достатъчно улики срещу Вас, той може да реши да Ви предаде за съдене на компетентната юрисдикция.

Ако сте поставен под съдебен контрол или сте предварително задържан, разпореждането ги отменя.

Въпреки това, с ново изрично мотивирано определение съдията може да реши да остави мерките в сила. Тяхната продължителност не може да надхвърля два месеца. Ако в края на този срок не сте бил призован пред компетентната юрисдикция, ще бъдете освободен.

С мотивирано определение относно невъзможността за съдебно решаване в срока от два месеца съдията може „само по изключение“ да разпореди две продължения по два месеца. Ако след изтичане на срока от шест месеца не сте съден, Вие ще бъдете освободен.

Нямате право да обжалвате това определение, освен ако считате, че предадените на наказателния съд за леки престъпления деяния съставляват престъпления, за които би трябвало да се издаде определение за повдигане на обвинение пред наказателния съд. С тази възможност за обжалване разполага и гражданският ищец.

Определение за повдигане на обвинение

То се постановява от съдия-следователя за престъпления.

Ако сте поставен под съдебен контрол мярката остава в сила след като съдията издаде определението си.

Като обвиняем Вие имате право да обжалвате определението.

Европейска заповед за арест (5)

Европейската заповед за арест е процедура, предназначена да замести процедурата по екстрадиция между държавите-членки.

Това е съдебно решение, което е издадено от държава-членка на Европейския съюз, с оглед задържане и предаване от друга държава-членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

Всяка държава-членка може да вземе необходимите принудителни и пропорционални мерки срещу издирвано лице.

Когато издирваното лице бъде задържано то има право да бъде информирано за съдържанието на заповедта, както и да ползва услугите на адвокат и на устен преводач.

Във всички положения изпълняващият орган има право на преценка дали задържането на лицето да продължи, или да го освободи при определени условия.

Докато чака постановяването на решението изпълняващият орган провежда разпит на съответното лице. Най-късно шестдесет дни след ареста изпълняващият съдебен орган трябва да вземе окончателно решение по изпълнението на Европейската заповед за арест. След това тя незабавно уведомява за взетото решение издаващия орган. Ако обаче предоставената информация е недостатъчна, изпълняващият орган може да поиска от издаващия орган допълнителна информация.

Всеки период на задържане, свързан с Европейската заповед за арест, трябва да се приспадне от общата продължителност на евентуално наложеното наказание лишаване от свобода.

Подготовка за процес от защитата (6)

Отношенията с Вашия адвокат се основават на взаимно доверие, той е Вашият довереник. Като такъв той е длъжен да пази професионална тайна.

В това качество не се колебайте да му задавате всякакви въпроси, които Ви тревожат и да искате от него всякакви уточнения, за да се избегнат недоразумения.

По време на първата Ви среща с него му предайте всички документи и информация, свързани с Вашето дело, за да подготви защитата при възможно най-добрите условия.

Обсъдете всички поставени от Вас въпроси, по-специално за протичането на производството, стратегията, която трябва да се приеме по отношение избора на производството или пък естеството на въпросите, които може да Ви бъдат зададени от магистратите, натоварени с Вашия случай.

Не се колебайте да задавате въпроси за крайния резултат от процеса, за наказанията, които може да Ви бъдат наложени и за условията за изпълнение, с които може да бъдат придружени.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 30/01/2017

Ако сте пълнолетен, признавате деянията, за които сте обвинен и става въпрос за леко престъпление, наказуемо с глоба или лишаване от свобода до пет години, можете да се ползвате от т.нар. процедура на „незабавно явяване в съда при предварително признаване на вината“. Задължително трябва да бъдете подпомаган от адвокат. Тази бърза процедура способства за получаването на по-леки присъди.

Къде се провежда процесът?

Компетентността на юрисдикцията зависи от естеството на правонарушението и от териториалната компетентност. За дребните нарушения (*contraventions*) е компетентен полицейският съд (*tribunal de police*) или юрисдикцията за дребни нарушения по местоизвършване на деянията или по вашето местожителство.

По отношение на леките престъпления (*délit*) компетентен е наказателният съд за леки престъпления (*tribunal correctionnel*) по мястото на извършване на деянията, по вашето местожителство или по мястото на арестуването ви.

Накрая, за тежките престъпления (*crime*) е компетентен наказателният съд (*cour d'assises*) по мястото на извършване на деянията, по вашето местожителство или по мястото на арестуването ви.

Наказателният процес е устен и публичен. По изключение процесът може да се проведе *при закрити врати* в случай на непълнолетни правонарушители или по искане на пострадалия в случаи на изнасилване, мъчения и варварски деяния, придружени със сексуално насилие.

По делата за леки престъпления и за дребни нарушения, решенията се вземат от един или няколко професионални съдии, докато наказателният съд, съставен от девет граждани съдебни заседатели и трима професионални магистрати, взема решения с квалифицирано мнозинство от осем човека.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Юрисдикцията се сезира единствено с деянията, посочени в обвинителния акт. Тя не може да взема предвид други деяния.

По време на съдебното заседание обаче, юрисдикцията има право да преквалифицира деянията, за които е сезирана, при условие че сте могъл да представите становището си по новите обвинения. Ако преквалифицирането води до включването на нови деяния в сезирането, вие трябва доброволно да приемете да бъдете съден за новите деяния.

Във Франция не съществува процедура, по която да се признаете за виновен. За някои леки престъпления е възможно само да се поиска използването на процедурата на незабавно явяване в съда при предварително признаване на вината преди процеса. Ако направите самопризнания те ще бъдат обсъдени и предоставени на преценката на съдиите, както всички останали доказателства.

Какви са моите права по време на процеса?

Присъствието ви е задължително през цялото времетраене на процеса. Ако нямате уважителна причина, ще бъдете съден във ваше отсъствие, освен ако съдът се съгласи да отложи съдебното заседание до вашето завръщане. Съдът обаче не е длъжен да уважи това искане. Въпреки това, ако адвокатът ви се е явил, той може да бъде изслушан и да ви представлява. По наказателни дела срещу вас може да бъде издадена заповед за арест.

Във Франция възможността за използване на видеоконференция е предвидена единствено за изслушването на свидетели, граждански ищци и вещи лица.

Ако не разбирате езика на юрисдикцията, служебно ще ви бъде назначен устен преводач.

Съдействието на адвокат е задължително по наказателни дела. То е въпрос за избор единствено в случаите на леко престъпление и дребно нарушение. По време на процеса можете да смените адвоката си.

По време на процеса ще ви бъде дадена думата. Въпреки това имате право да запазите мълчание през цялото времетраене на производството. Това поведение може да окаже въздействие върху вътрешното убеждение на магистратите.

Не може да бъдете осъден единствено поради факта, че сте излъгал в съдебното заседание. При все това лъжата ще окаже въздействие върху решението на юрисдикцията. В допълнение, това може да постави в неблагоприятно положение стратегията на адвоката ви.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Всички доказателства по преписката трябва да бъдат обсъдени при условията на състезателност, за да можете да ги обсъдите. По френското наказателно право доказването е свободно и доказателства могат да бъдат представяни при всякакви обстоятелства. Следователно, вие можете да представите всички необходими доказателства и по-специално събраните такива от частен детектив, като единственото ограничение е те да са законни.

Можете да поискате да бъдат изслушани свидетели. Можете да задавате въпроси пряко или чрез вашия адвокат на свидетелите в съдебното заседание и да оспорвате свидетелските им показания с всякакви средства.

Ще бъде ли взета предвид информация за мен от регистъра за съдимост?

Данните за вас в регистъра за съдимост ще бъдат разгледани от магистратите. Справка от него е включена в преписката през цялото времетраене на производството. Възможно е сезираният с вашата преписка компетентен съдебен орган да поиска от друга държава-членка предоставянето на справки за вас от регистъра за съдимост.

Какво ще се случи в края на процеса?

Резултатите от вашия процес ще бъдат обсъдени предварително с адвоката ви, при условие че сте го информирал напълно за положението си. Става въпрос по-специално за освобождаване, оправдаване или осъждане.

При осъждане, наказанията, които се предвиждат са:

Наказания с лишаване от свобода:

- За тежки престъпления — доживотен затвор или лишаване от свобода за определен срок. При лишаването от свобода за определен срок Наказателният кодекс определя максималната му продължителност. Продължителността е между 10 и 30 години.
- За леки престъпления — продължителността на лишаването от свобода е най-много 10 години.

Когато съществува възможност за намаляване на срока на изтърпяване на наказанията, свързани с лишаване от свобода, те могат да бъдат предмет на адаптиране, като условно освобождаване, частично освобождаване или намаляване на наказанието.

Други наказания:

- Във всички случаи може да се наложи глоба, чийто размер се определя поотделно за всяко закононарушение.
- При леките престъпления и дребните нарушения е възможно постановяването на „санкция-обезщетение“, изразяваща се в осъждане вредата, нанесена на жертвата, да бъде поправена.
- Могат да бъдат налагани и допълнителни наказания. Може да се наложи полагане на общественополезен труд (с ваше съгласие), наказания, свързани с лишаване от права (свидетелство за правоправление и др.), конфискация на имущество, затваряне на заведение, забрана за упражняване на граждански права (избирателно право и др.) или забрана за издаване на чекове. В допълнение може да бъде наложена забрана за влизане във Франция (ако сте чужденец) или забрана за пребиваване.

Каква е ролята на пострадалия по време на процеса?

Жертвата може да присъства по време на процеса или да бъде представлявана. Ако не присъства и не е представлявана се счита, че е оттеглила иска си. Жертвата може да е инициатор на обвиненията. По време на процеса нейното присъствие или това на нейния адвокат позволява да се осигури защитата на нейните интереси и да се поиска поправяне на вредата, която е понесла.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Мога ли да обжалвам присъдата?

При делата, свързани с дребни нарушения, можете да обжалвате въззивно някои решения на полицейския съд (*tribunal de police*) и на юрисдикцията за дребни нарушения (*jurisdiction de proximité*) в срок от 10 дни, считано от постановяването им, пред Отделението по обжалване на присъди по дела за дребни нарушения (*Chambre des appels correctionnels*).

При делата за леки престъпления, можете да обжалвате въззивно присъдата на наказателния съд за леки престъпления в срок от 10 дни, считано от нейното постановяване, пред Отделението по обжалване на присъди по дела за леки престъпления.

При наказателните дела, можете да обжалвате въззивно осъдителната присъда на наказателния съд (*cour d'assises*) в срок от 10 дни, считано от нейното постановяване, пред друг наказателен съд.

Можете да обжалвате въззивно или присъдата, постановена по наказателното преследване (наказанието) или решението, взето по гражданския иск (присъденото обезщетение на жертвата).

Можете да подадете и касационна жалба срещу въззивните решения и решенията, постановени на последна инстанция, до Наказателното отделение (*Chambre criminelle*) на Касационния съд (*Cour de Cassation*) в срок от пет дни, считано от деня, следващ постановяването на обжалваната присъда.

Като върховна юрисдикция Касационният съд се произнася в определен срок по допустимостта на жалбата; ако жалбата се приеме като допустима, Касационният съд се произнася единствено по прилагането на правото и следователно не разглежда спора по същество.

Въззивната или касационната жалба трябва да бъдат подадени в канцеларията на юрисдикцията, която е постановила обжалваната присъда или чрез началника на мястото за изтърпяване на наказание лишаване от свобода, ако сте задържан.

Във всички положения вие задължително трябва да подпишете жалбата.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

По време на въззивното обжалване и разглеждането на жалбата от въззивната инстанция или в срока за касационно обжалване и по време на разглеждането на жалбата от касационната инстанция, изпълнението на обжалваната присъда по принцип се спира.

Ако обаче сте осъден с наказание лишаване от свобода и след това сте задържан, подадената жалба срещу обжалваната присъда не прекратява задържането докато се чака нова присъда.

Съдебното заседание трябва да се проведе в „разумен срок“, считано от регистрирането на въззивната или касационната жалба от сезираната юрисдикция.

Какво ще се случи на заседанието при въззивното или касационното производство?

Тъй като наказателното производство е устно, вие имате възможност да представите и да изложите нови доказателствени средства и елементи по време на съдебното заседание на въззивната инстанция, които ще бъдат разгледани при условията на състезателност.

Отделението по обжалване на присъди за дребни нарушения или наказателният съд, които се произнасят въззивно, могат или да потвърдят обжалваната присъда или да я отменят.

Само в някои случаи, и по-специално в тези, при които прокуратурата е подала основната или насрещна въззивна жалба, във въззивната инстанция може да ви се определи по-тежко наказание от първоначално наложеното, както и увеличение на обезщетението, искано от гражданския ищец (жертвата).

Касационният съд, който се произнася по прилагането на правото, може да отмени и обезсили обжалваната присъда и може да върне делото в апелативния съд.

Постановена присъда може да влезе в сила едва след като сроковете за използване на способите за защита изтекат.

Ако в рамките на въззивно обжалване на първоначалната осъдителна присъда сте освободен или оправдан с влязло в сила решение на въззивната юрисдикция, при определени ограничения вие можете да искате пълното обезщетяване на материалните и морални вреди, които ви е нанесло това „произволно“ задържане.

Ще бъдете информиран за правото си да получите обезщетение при уведомяването за решението за освобождаване или оправдаване.

За тази цел разполагате със срок от 6 месеца, считано от уведомяването за решението за освобождаване или оправдаване, за да сезирате с иск първия председател на Апелативния съд, в чиято юрисдикция е постановено решението.

Той се произнася по иска за обезщетение с мотивирано решение, постановено след открито съдебно заседание, по време, на което можете да поискате да бъдете изслушан лично или чрез вашия адвокат.

Решението на първия Председател на Апелативния съд може да се обжалва пред Националната комисия „за обезщетяване на задържани лица“ — *Commission Nationale „de réparation des détentions“* (CNR) в срок от 10 дни, считано от уведомяването за него.

CNR разглежда жалбата при условията на независимост и постановява решение, което не може да се обжалва.

Отпуснатото обезщетение е за сметка на държавата.

Каква информация се съхранява в регистъра за съдимост?

Ако след въззивното или касационното обжалване сте осъден да изтърпите наказание на основание влязла в сила присъда, постановената присъда ще бъде вписана в регистъра за съдимост, съхраняван от съдебната администрация във вашата страна по произход.

Гражданин съм на друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Съгласно Конвенцията за трансфер на осъдени лица от 21 март 1983 г., трансферът във вашата страна по произход може да се поиска или от нея, или от Франция, която е осъдилата държава.

Въпреки това за извършването на трансфера се изисква вашето предварително и свободно съгласие, дадено при добра осведоменост, което предполага наличието на пълна и точна информация за последиците от трансфера.

Освен това вие можете лично да поискате доброволен трансфер във вашата страна по произход. Уважаването на молбата ви зависи от изпълнението на редица условия.

Ако съм осъден, може ли да бъда съден отново за същите деяния?

Съгласно правилото „Non bis in idem“, което ръководи френското наказателно право, ако вече сте съден и впоследствие осъден с влязла в сила присъда в една държава-членка, повече не може нито да бъдете преследван наказателно, нито осъждан за същите деяния в друга държава-членка.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 30/01/2017

5 — Нарушения на Кодекса за движение по пътищата и други дребни закононарушения Връзки по темата

Във Франция известен брой дребни закононарушения се разглеждат непосредствено от администрацията, а не от съдебните органи. Основно това са нарушения на Кодекса за движение по пътищата. Тези специфични процедури гарантират спазването на основните ви права и по-специално правото на защита. Освен това налаганата административна санкция никога не може да бъде лишаване от свобода.

Санкцията ви се налага служебно, непосредствено от компетентния административен орган, който констатира неизпълнението на дадено законоустановено задължение. Всяко решение, с което се налага санкция, трябва да бъде

мотивирано и можете да го оспорите. Наложената санкция подлежи на незабавно изпълнение, дори ако решите да обжалвате.

Как се разглеждат дребните закононарушения на Кодекса за движение по пътищата?

Правонарушенията на Кодекса за движение по пътищата (*Code de la route*) се разглеждат непосредствено от служителя, който съставя протокола, от служител на полицията или на жандармерията. При констатиране на правонарушение, съответната санкция ви се налага незабавно. Преди това мотивите за наложената санкция ви се разясняват и можете да изразите становището си. Връчва ви се констативен протокол за извършеното от вас закононарушение и за наложената санкция. Трябва да изпълните санкцията веднага след нейното налагане.

Санкциите са глоба с фиксиран размер и евентуално спиране от движение на превозното средство.

Като гражданин на друга държава-членка, ако не спазвате Кодекса за движение по пътищата, ще бъдете санкциониран във Франция. При неизпълнение на санкцията, преди да се завърнете в страната си, е възможно срещу вас да започне наказателно преследване.

Ако искате да оспорвате, можете да обжалвате решението в срок от два месеца. В такъв случай се ползвате от гаранция, че при обжалването наложената ви санкция не може да бъде увеличена.

Обжалването се извършва непосредствено пред администрацията, без процес. На първо време жалбата се подава до органа, наложил санкцията (жалба до органа, издал решението), а в случай на отхвърляне, можете да отнесете жалбата си до по-горестоящия му орган (жалба до по-горестоящия орган).

Процедурата, която трябва да се следва, ви се разяснява непосредствено във връчения ви протокол.

Можете да се обърнете към административния съд само след като изчерпите горепосочените средства за обжалване.

Как се разглеждат други дребни закононарушения?

Другите закононарушения, разглеждани по административен ред, са по-тежки закононарушения, свързани с правната уредба на финансовите пазари, с конкурентното право или още с данъчната или имиграционната правна уредба.

Ще бъдат ли вписани закононарушенията ми в регистъра за съдимост?

Закононарушенията, разглеждани по административен ред във Франция, и по-специално нарушенията на Кодекса за движение по пътищата, не се вписват в регистъра за съдимост.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 30/01/2017